

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000525

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Інституту історії України Національної академії наук України №11-од від 05 березня 2024 р. про видачу Соловійовій Алесі Борисівні диплома доктора філософії (PhD) з галузі знань 03 - Гуманітарні науки, із спеціальності 032 - Історія та археологія.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловійова Алеся Борисівна

2. Aliesia Soloviova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 51659 Історія та археологія

Дата захисту: 19-02-2024

Спеціальність за освітою: Історія та археологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 2023.1.3836

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 11.25, 11.25.91, 00.17

Тема дисертації:

1. УКРАЇНА В ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ КРАЇН БЕНІЛЮКСУ (1991-2020)
2. UKRAINE IN THE FOREIGN POLICY OF THE BENELUX COUNTRIES (1991-2020)

Реферат:

1. Робота присвячена комплексному дослідженню зовнішньої політики країн Бенілюксу упродовж 1991-2020 рр. Дисертація виконана на актуальну тему, оскільки у сучасному глобалізованому світі формування зовнішньополітичних зв'язків України з європейськими країнами має фундаментальне значення. Україна посідає важливе місце в європейській зовнішній політиці. Крім того, особливої гострої актуальності дослідження відносин з країнами Європейського Союзу набуло внаслідок повномасштабного вторгнення росією в Україну 24 лютого 2022 року. Крім того, у зв'язку з агресивною війною росії проти України дослідження російського чинника у відносинах України з країнами Європейського Союзу набуває вирішального значення як у контексті реакції цих країн на порушення з боку росії міжнародно-правових угод, і як наслідок, норм міжнародного права, так і щодо питання застосування міжнародно-правових механізмів підтримки України в боротьбі з агресором. Мета дисертаційного дослідження полягає у з'ясуванні специфіки українського чинника у формуванні та проблемах реалізації східноєвропейської зовнішньополітичної стратегії країн Бенілюксу упродовж 1991-2020 років. Об'єктом дослідження є зовнішня

політика країн Бенілюксу упродовж 1991–2020 рр. Предметом дослідження є динаміка зміни курсу країн Бенілюксу щодо України з урахуванням пріоритетів європейської політики, спрямованої на розширення Євросоюзу та якісне поглиблення європейської інтеграції. Методологію дослідження становлять як загальнонаукові методи (аналізу і синтезу, індукції, дедукції), загально філософські (системний, структурно-функціональний), та методи емпіричних досліджень (аналіз документів і матеріалів), так і спеціальні історичні методи, до яких належать проблемно-хронологічний, і порівняльно-історичний та ін.

Застосування порівняльно-історичного методу дозволило з'ясувати спільне та відмінне у підходах різних ідейно-політичних течій у країнах Бенілюксу щодо співпраці з Україною. Системний метод у поєднанні з структурно-функціональним та проблемно-хронологічним розкрив уявлення про взаємини між Україною та країнами Бенілюксу як цілісний сегмент сучасної системи міжнародних відносин, дозволив відтворити їхню динаміку та виокремити основні напрями. За допомогою інституційного методу визначено інституційні механізми співробітництва між Україною та країнами Бенілюксу на рівні вищих органів державної влади в євроінтеграційних процесах. Наукова новизна дослідження. Здійснений аналіз місця України в зовнішній політиці країн Бенілюксу протягом 1991–2020 рр. дозволив обґрунтувати низку теоретичних положень, що мають наукову новизну: Уперше: з'ясовано особливості визначення стратегій зовнішньої політики малих держав у контексті політики Бенілюксу щодо України; висвітлено зміни тенденцій зовнішньої політики країн Бенілюксу в умовах російсько-українського збройного конфлікту та після підписання Угоди про асоціацію Україна-ЄС; доведено, що російський чинник негативно позначається на поглибленні відносин України та країн Бенілюксу, які є прихильниками прагматичного підходу до творення зовнішньої політики; залучено до наукового обігу низку джерел із фондів Історичного Архіву Європейського Союзу, Національних Архівів Нідерландів, Люксембургу, України, Архівів Міністерства закордонних справ Бельгії, що дозволило всебічно проаналізувати позиції урядів та політичних сил стосовно зовнішньої політики Бенілюксу щодо України; Удосконалено: визначення основних етапів реалізації зовнішньої політики країн Бенілюксу щодо України (1991–2020 рр.); знання про роль країн Бенілюксу в реалізації програми «Східного партнерства»; розуміння ролі громадських організацій у становленні культурного співробітництва між Україною та країнами Бенілюксу, особливостей їхньої діяльності в умовах пандемії COVID-19; вивчення особливостей формування освітніх осередків українців у країнах Бенілюксу; Набули подальшого розвитку: дослідження праць бельгійських, люксембурзьких, нідерландських, російських, українських та інших науковців з обраної проблематики у контексті встановлення різниці сприйняття теми дослідження; аналіз впливу окремих партій країн Бенілюксу на посилення російського чинника у відносинах Україна-країни Бенілюксу та формування іміджу України в суспільствах країн Бенілюксу (2014–2020 рр.); систематизація нормативно-правової бази, що забезпечує співробітництво України та країн Бенілюксу; з'ясування тенденцій торговельно-економічного співробітництва країн Бенілюксу та України (1991–2020 рр.).

2. The thesis is devoted to a comprehensive study of the foreign policy of the Benelux countries during 1991-2020. The dissertation is made on a topical topic, because in the modern globalized world, the formation of foreign policy relations of Ukraine with European countries is of fundamental importance. Ukraine occupies an important place in European foreign policy. In addition, the study of relations with the countries of the European Union became particularly acute as a result of the full-scale invasion of Ukraine by Russia on February 24, 2022. In connection with Russia's aggressive war against Ukraine, the study of the Russian factor in Ukraine's relations with the countries of the European Union becomes crucial both in the context of the reaction of these countries to Russia's violation of international legal agreements, and as a result, the norms of international law, as well as regarding the issue of applying international legal mechanisms to support Ukraine in the fight against the aggressor. The purpose of the research is to clarify the specifics of the Ukrainian factor in the formation and implementation problems of the Eastern European foreign policy strategy of the Benelux countries during 1991-2020. The object of the study is the foreign policy of the Benelux countries during 1991-2020. The subject of the study is the dynamics of changes in the course of the Benelux countries towards Ukraine, taking into account the priorities of European policy aimed at the expansion of the European Union and the qualitative deepening of European integration. The research methodology consists of general scientific methods (analysis and synthesis,

induction, deduction), general philosophical (systemic, structural-functional), and empirical research methods (analysis of documents and materials), as well as special historical methods, which include problem-chronological, and comparative-historical, etc. The application of the comparative-historical method made it possible to find out what is common and what is different in the approaches of various ideological and political currents in the Benelux countries regarding cooperation with Ukraine. With the help of the institutional method, the institutional mechanisms of cooperation between Ukraine and the Benelux countries at the level of higher state authorities in the European integration processes were determined. Scientific novelty of the research. The analysis of the place of Ukraine in the foreign policy of the Benelux countries during 1991–2020 made it possible to substantiate a number of theoretical propositions that have scientific novelty: First: the peculiarities of determining the foreign policy strategies of small states in the context of the Benelux policy towards Ukraine were clarified; changes in the foreign policy trends of the Benelux countries in the conditions of the Russian-Ukrainian armed conflict and after the signing of the Ukraine-EU Association Agreement are highlighted; it has been proven that the Russian factor has a negative effect on the deepening of relations between Ukraine and the Benelux countries, which are supporters of a pragmatic approach to the creation of foreign policy; a number of sources from the funds of the Historical Archive of the European Union, the National Archives of the Netherlands, Luxembourg, Ukraine, and the Archives of the Ministry of Foreign Affairs of Belgium were included in the scientific circulation, which made it possible to comprehensively analyze the positions of governments and political forces regarding the Benelux foreign policy towards Ukraine; Improved: definition of the main stages of the implementation of the foreign policy of the Benelux countries in relation to Ukraine (1991–2020); knowledge about the role of the Benelux countries in the implementation of the "Eastern Partnership" program; understanding the role of public organizations in establishing cultural cooperation between Ukraine and the Benelux countries, the specifics of their activities in the conditions of the COVID-19 pandemic; studying the peculiarities of the formation of educational centers of Ukrainians in the Benelux countries; Acquired further development: the study of the works of Belgian, Luxembourgish, Dutch, Russian, Ukrainian and other scientists on selected issues in the context of establishing the difference in perception of the research topic; analysis of the influence of certain parties of the Benelux countries on the strengthening of the Russian factor in relations between Ukraine and the Benelux countries and the formation of the image of Ukraine in the societies of the Benelux countries (2014–2020); systematization of the legal framework that ensures cooperation between Ukraine and the Benelux countries; clarification of trends in trade and economic cooperation between the Benelux countries and Ukraine (1991–2020).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Соловйова А.Б. Le rôle du facteur russe dans l'attitude des pays du Benelux envers l'Ukraine (2014–2019). Вип.29: "Міжвідомчий збірник наукових праць". Відп. ред. С.В. Віднянський. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2019. С. 130–146.
- Соловйова А.Б. Відносини України з країнами Бенілюксу (1991–2005). Засади зовнішньої політики пострадянських країн: цивілізаційні, геополітичні та соціально-економічні аспекти. Київ: Інститут всесвітньої історії, 2021. С. 220–228.
- Соловйова А.Б. Європейська політика країн Бенілюксу (1945–2014): до історіографії питання. Вип.28: "Міжвідомчий збірник наукових праць". Відп. ред. С.В. Віднянський. Київ: Ін-т історії України НАН

України, 2019. С. 383–397.

- Соловійова А.Б. Інвестиційне співробітництво України та країн Бенілюксу (1991–2020 рр.). "Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія Історичні науки", 33 (72), 1, 2022. С. 109–112.
- Соловійова А.Б. Роль громадських інституцій в збереженні національної ідентичності українців в країнах Бенілюксу. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія Історичні науки,. Том 31 (70), 4, 2020. С. 79–85.
- Соловійова, А.Б. Роль європейських «малих держав» на міжнародній арені: приклад Люксембургу. "Журнал європейського і порівняльного права", випуск 11 (3–4), 2019. С.109–112.
- Soloviova Aliesia. The development of political ties between Ukraine and the Benelux countries in the context of the Eastern partnership (2008–2012). "Znanstvena misel journal", Vol.2 No 2, 2021. P. 23–27.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0115U002133

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Віднянський Степан Васильович

2. Stepan Vidnyanskiy

Кваліфікація: д.і.н., професор, член-кор., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8825-7024

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Машевський Олег Петрович

2. Oleh Mashevskiy

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5251-2089

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070994

Місцезнаходження: , Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кудряченко Андрій Іванович

2. Andriy KUDRYACHENKO

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3833-989X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 21570552

Місцезнаходження: вул. Леонтовича, буд. 5, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грубінко Андрій Васильович

2. Andrii Hrubinko

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4856-58

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іваненко Оксана Анатоліївна
2. Oksana Ivanenko

Кваліфікація: к.і.н., с.н.с., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6154-0444

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мартинов Андрій Юрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мартинов Андрій Юрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Хромова Ірина Костянтинівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна